

Opgave 2 Aanpak van straatbendes in El Salvador

Bij deze opgave horen tekst 2 en figuur 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Deze opgave gaat over de aanpak van straatbendes in het Midden-Amerikaanse land El Salvador door de regering van president Nayib Bukele. El Salvador stond lange tijd bekend als een van de gevaarlijkste landen ter wereld. Straatbendes maakten er de dienst uit en moorden waren aan de orde van de dag. Bukele is sinds 2019 president van het land. In maart 2022 kondigde hij een noodtoestand af waardoor bepaalde wettelijke rechten en vrijheden buiten werking werden gesteld.

Gebruik regel 1 tot en met 17 van tekst 2.

De relatieve rust tussen 2019 en maart 2022 kwam ten einde, omdat de samenwerking tussen Bukele en de bendes werd beëindigd.

Of een samenwerking effectief is hangt af van meerdere voorwaarden.

Een hiervan is wederzijdse acceptatie.

- 2p 9 Geef aan welke **andere** voorwaarde voor effectieve samenwerking miste toen de samenwerking tussen Bukele en de bendes stopte. Gebruik in je antwoord:
- een voorwaarde voor effectieve samenwerking;
 - informatie uit regel 1 tot en met 17 van tekst 2 om de missende voorwaarde te illustreren.

Gebruik regel 1 tot en met 17 van tekst 2.

Een staat is intern soeverein als die aan drie kenmerken voldoet, zoals dat de staat als het hoogste gezag regeert over een groep mensen.

- 2p 10 Beredeneer dat Bukele de noodtoestand onder andere heeft uitgeroepen, omdat een **ander** kenmerk van de interne soevereiniteit werd bedreigd. Gebruik in je redenering:
- een kenmerk van interne soevereiniteit;
 - informatie uit regel 1 tot en met 17 van tekst 2 waaruit blijkt dat dit kenmerk werd bedreigd.

Gebruik tekst 2.

Er zijn vier machtsbronnen, zoals economische machtsbronnen.

- 3p 11 Leg met een **andere** machtsbron uit dat Bukele macht uitoefent met het uitroepen van de noodtoestand in maart 2022. Gebruik in je uitleg:
- de naam en een omschrijving van een machtsbron;
 - ‘doelstelling’ uit de omschrijving van het kernconcept macht en informatie uit tekst 2;
 - ‘handelingsmogelijkheden’ uit de omschrijving van het kernconcept macht en informatie uit tekst 2.

Gebruik tekst 2.

- 1p 12 Leg uit dat het uitroepen van de noodtoestand ten koste gaat van de rechtsbescherming van de burgers van El Salvador. Gebruik in je uitleg:
- een omschrijving van het begrip rechtsbescherming;
 - informatie uit tekst 2 waaruit blijkt dat de rechtsbescherming wordt aangetast.

Gebruik regel 50 tot en met 61 van tekst 2.

Ondanks de kritiek op de methode-Bukele heeft Bukele gezag. Een actor kan zijn gezag ontleen aan verschillende bronnen, zoals zijn positie.

- 2p 13 Leg uit op welke **andere** bron van gezag het gezag van Bukele gebaseerd kan zijn. Gebruik in je uitleg:
- de naam en een toepassing van een bron van gezag;
 - informatie uit regel 50 tot en met 61 van tekst 2 waaruit de gekozen bron van gezag blijkt.

Gebruik figuur 1.

De presidenten van Honduras, Ecuador en Colombia hebben interesse getoond in de methode-Bukele.

Er zijn twee soorten veiligheid te onderscheiden: objectieve en subjectieve veiligheid.

- 2p 14 Leg uit met welke van de twee soorten veiligheid de interesse van de presidenten in de methode-Bukele kan worden verklaard. Gebruik in je uitleg:
- de naam en een omschrijving van de gekozen soort veiligheid;
 - informatie uit figuur 1 om landen te vergelijken.